

MOBILIZAČNÍ VÁLEČNÁ HRA

V „Organizační směrnici MNO pro přípravu pozemních vojsk v roce 1971“ byl stanoven úkol — připravit a provést na stupni svazek, útvar a KVS, OVS mobilizační válečnou hru.

Tato forma přípravy štábů sleduje cíl — dále zkvalitnit úroveň mobilizačních příprav naší ČSLA.

V článku chceme předat zkušenosti z dvoustupňové mobilizační válečné hry, která proběhla v zimním výcvikovém období. Chceme tím přispět k výměně zkušeností mezi jednotlivými štáby s cílem dosáhnout co nejefektivnějších výsledků v této oblasti přípravy štábů.

K přípravě mobilizační válečné hry

Při ujasňování zámyslu, cílů a učebních úkolů válečné hry řídící štáb sledoval tato kritéria:

- současný stupeň připravenosti štábů svazků, útvarů a doplňujících místních vojenských správ v mobilizační přípravě;
- dislokace svazku v teritoriu dvou krajských vojenských správ;
- rozsah účastníků válečné hry musí na jedné straně zabezpečovat pružné řízení válečné hry, na druhé straně však dát možnost štábu svazku a KVS nepřetržitě velet v celém komplexu řešených otázek;
- z jednotlivých štábů stanovit především ty funkcionáře, kteří se podílejí na zpracování mobilizačních plánů a jejich realizaci;
- forma a metoda řízení válečné hry má co nejvíce odpovídat skutečné situaci a praktické činnosti jednotlivých cvičících štábů v průběhu mobilizace.

K přípravě zámyslu mobilizační válečné hry

Po ujasnění kritérií a požadavků na válečnou hru jsme stanovili téma: „Zabezpečení zmobilizování vševojskového svazku a krajských vojenských správ za složité pozemní, vzdušné a radiační situace.“

Cíl válečné hry: „Zdokonalit štáb svazku, štáby krajských vojenských správ, útvarů a doplňujících okresních vojenských správ v řízení a zabezpečování mobilizačních úkolů za složité pozemní, vzdušné a radiační situace. Sladit vzájemnou činnost mezi štábem svazku, útvarů a místními vojenskými správami.“

Učební úkoly:

- procvičit štáb svazku, podřízených útvarů a MVS v činnosti po vyhlášení bojového poplachu a mobilizace;

- zdokonalit činnost MVS po vyhlášení všeobecné evakuace a součinnost s doplňovanými útvary;

- prověřit řídicí činnost štábu svazku, KVS, útvarů a OVS při narušení mobilizace v jejím průběhu činnosti diverzních výsadek nepřítelů;

- zdokonalit činnost cvičících štábů při zabezpečování mobilizace za složité radiační situace po hromadném jaderném úderu zbraněmi hromadného ničení nepřítelů na teritoriu;

- procvičit operativnost cvičících štábů při řešení úhrady ztrát na zálohách, materiálu a bojové technice k zabezpečení dokončení mobilizace v časových normách.

Účastníci válečné hry:

Štáb vševojskového svazku s pěti operačními skupinami podřízených útvarů, dva štáby KVS a sedm operačních skupin OVS.

Skupina **Řízení** měla celkově 17 důstojníků.

Při zpracování časového plánu průběhu válečné hry jsme dbali na to, aby rozehra jednotlivých situací, jejich vyhodnocování, přijímání potřebných opatření a rozhodnutí, jejich hlášení nadřízenému štábu probíhalo podle zásad velení ze stupně na stupeň a v souladu se zpracovanými plány činností jednotlivých funkcí.

Jejich reálnost, úplnost a účelnost jsme si v průběhu válečné hry ověřovali.

Řídicí skupina zabezpečovala především tyto úkoly:

- rozehru jednotlivých situací;

- vyhodnocovala činnost cvičících štábů, sledovala a zabezpečovala přísné utajení velení;

- přijímala v roli nadřízeného velitelství nařízená hlášení a řešila předkládané požadavky, které vyplývaly z dané situace a nebyly v kompetenci řešení cvičících velitelů a náčelníků.

Pro mobilizační válečnou hru jsme připravili v souladu se zámyslem, cílem a učebními úkoly tyto situace (etapy):

čís. 1 — postupné vyhlašování

- bojového poplachu,

- mobilizace,

- všeobecné evakuace,

- shoz diverzních výsadek;

čís. 2 — rozehru hromadného úderu ZHN nepřítelů na teritoriu,

čís. 3 — situace na teritoriu po hromadném úderu s jeho důsledky.

Výchozí situaci pro cvičící jsme zpracovali formou námětu s potřebnými údaji pro štáby. Vzhledem k tomu, že válečnou hru jsme zpracovávali na podkladech účinných plánů cvičících štábů, zabezpečili jsme veškerá opatření k utajení v souladu s platnými předpisy a nařízeními.

Plán provedení jsme zpracovali graficky na mapě 200 000 s přílohou, kde byla uvedena situace, časové údaje, možná činnost cvičících, řídicí skupiny a některé potřebné doplňující údaje.

Organizační opatření

Důležitý byl výběr a zabezpečení pracovišť pro jednotlivé cvičící štáby, včetně organizace šifrového spojení. K tomu účelu jsme připravili budovu velitelství vševojskového svazku, která kladeným požadavkům nejlépe vyhovovala.

V organizačním nařízení pro cvičící štáby jsme stanovili:

- cíl a učební úkoly válečné hry;
- dobu a místo provedení;
- funkcionáře jednotlivých štábů, kteří se válečné hry zúčastní;
- rozsah mobilizační dokumentace, kterou cvičící musí mít jako podkladové materiály, a způsob jejího zabezpečení;
- zvlášť jsme zdůraznili, že veškeré vzájemné informace, rozkazy a hlášení budou předávány výlučně jen s pomocí pomůcek utajeného velení;
- organizaci řídicí skupiny.

Provedení mobilizační válečné hry

Situace jednotlivým cvičícím štábům jsme rozehrávali tak, jak ve skutečnosti by je získávaly v systému informací. Tím jsme docílili, aby byla maximálně využívána vzájemná informovanost o situaci.

Dále jsme dbali na to, aby vyhodnocování situace, přijímání podkladů k jejímu řešení, projednávání součinnostních otázek, předkládání hlášení a požadavků bylo časově i obsahově v souladu se zpracovanými plány činnosti (metodikou práce) příslušného štábu.

Řídicí skupina při tom sledovala a konfrontovala reálnost časových norem, obsahovost a úplnost jednotlivých dokladů, úroveň součinnosti jak uvnitř cvičících štábů, tak i vzájemnou součinnost a celý systém velení podřízeným stupňům.

Řídicí mobilizační válečné hry na závěr každé situace (etapy) přijal návrh na rozhodnutí velitele svazku a náčelníků KVS. Požadavky velitelů a náčelníků reálně posoudil a v daných možnostech řešil. Již také proto, že jedním z cílů této mobilizační válečné hry bylo zdokonalit metodiku práce jednotlivých velitelů, náčelníků a štábů, stanovil řídicí válečné hry ke každé situaci časovou normu k jejímu řešení a hlavní obsahové zaměření informačních zpráv příslušných velitelů (náčelníků).

Tím jsme dosáhli určité metodické posloupnosti v řešení jednotlivých situací, kde jsme kladli důraz na to podstatné a rozhodující.

Zvláštní důraz jsme kladli na reálnost všech propočtů a podkladů k rozhodnutí a jejich skloubenost s plánovanými opatřeními v mobilizačních plánech.

V průběhu mobilizační válečné hry jsme omezili osobní styk mezi cvičícími štáby na minimum. K předávání rozkazů, informací a hlášení jsme plně využívali prostředky šifrového spojení a ostatních technických pojítek s použitím materiálů utajeného velení. Tím jsme přiblížili systém spojení optimálně skutečným podmínkám.

Z á v ě r

Mobilizační válečná hra poskytla cvičícím štábům i řídicímu štábu mnoho poznatků a námětů k dalšímu zefektivnění mobilizačních příprav, zkvalitnění řídicí činnosti štábu svazku i KVS v průběhu mobilizace a dořešení neúčinnější vzájemné součinnosti a informace.

Ukázala také, že rozhodující pro konečný efekt je její důsledná, konkrétní příprava a zabezpečení maximálních podmínek cvičícím štábům, které se přibližují skutečné situaci.

V metodice činnosti štábů MVS je třeba se co nejvíce přibližovat metodice činnosti polních štábů, i když obsahové otázky k řešení jsou rozdílné. Analytická činnost, příprava podkladů pro rozhodnutí, metody velení podřízeným štábům musí však mít shodná kritéria.

Mobilizační válečná hra ukázala širokou škálu řešených i řešitelných problémů, které je třeba neustále rozpracovávat a zdokonalovat.